Verslag informele Europese Raad van 13 november 2026

Introductie
Op 13 november jl. vond de informele Europese Raad (iER) plaats in Dublin, Ierland. De minister-president kon deze bijeenkomst niet bijwonen. Conform staande afspraken werd Nederland tijdens de bijeenkomst daarom vertegenwoordigd door de Luxemburgse premier Luc Frieden. De dag voorafgaand aan de iER vond de Europese politieke gemeenschap (EPG) plaats.

AI
De bespreking van kunstmatige intelligentie (AI) op de iER bestond uit twee delen. Het eerste gedeelte richtte zich op hoe AI kan bijdragen aan EU concurrentievermogen, productiviteit en industriële vernieuwing. Bij dit gedeelte was Arthur Mensch, CEO van Mistral AI, te gast. Hij sprak met de regeringsleiders en staatshoofden over de Europese positie in AI, evenals de strategische keuzes die nodig zijn om concurrentievermogen en tech soevereiniteit te versterken. De discussie ging onder meer over het mobiliseren van investeringen, het versterken van de Europese AI-waardeketen en toegang tot groene, betaalbare energie. Het tweede gedeelte ging over de bredere impact van AI op onze samenleving. Hierbij was te gast Nobelprijswinnaar prof. Geoffrey Hinton. De Europese leiders wisselden van gedachten over onder meer de impact van AI op fundamentele rechten inclusief de rechten van kinderen, de integriteit van democratische processen, de impact van AI op het Europese sociale model en op veiligheidsuitdagingen. Nederland was niet aanwezig bij deze bespreking, maar zoals in de onlangs gepresenteerde kabinetsbrede visie op AI[1], zet het kabinet in op versterking van Europese AI-capaciteiten, het waarborgen van toegang tot geavanceerde AI-technologieën, verantwoorde toepassing van AI die onze samenleving beter maakt en vooruit helpt en het beheersen van veiligheidsrisico's van AI.

Oekraïne
Tijdens de iER werd, gezien de onderhandelingen in Abu Dhabi die als doel hebben een einde te maken aan de Russische agressieoorlog tegen Oekraïne, door de Europese leiders gesproken over het format waarin Europa wenst deel te nemen aan komende onderhandelingen met de Verenigde Staten, Oekraïne en Rusland. De Europese leiders kwamen overeen dat er sprake dient te zijn van een brede vertegenwoordiging van Europa, bestaande uit de voorzitter van de Europese Raad, de Europese Commissie, de Europese G7 landen (Frankrijk, Duitsland, Italië en het Verenigd Koninkrijk) en Polen, als buurland van Oekraïne en Rusland. Nederland heeft aangegeven zich te kunnen vinden in de gemaakte afspraken over vertegenwoordiging. Nederland hecht vooral belang aan een eensgezind Europees geluid; dat hoeft niet per se te worden vertaald in één enkele vertegenwoordiger. Nederland heeft in aanloop naar de iER het belang van eenheid in Europese boodschappen benadrukt. Hier zal Nederland ook de komende weken aandacht voor blijven vragen.

Europese Politieke Gemeenschap (EPG)
Tijdens de bijeenkomst van de EPG op 12 november 2026 vonden twee ronde tafel gesprekken plaats over de onderwerpen (1) Europese competitiviteit: innovatie, opkomende technologie, connectiviteit en energiezekerheid en betaalbaarheid; (2) de beveiliging en verdediging van een democratisch Europa: hybride- en cyberdreigingen, het beschermen van democratieën en de Russische agressieoorlog tegen Oekraïne. Nederland heeft verschillende gezamenlijke verklaringen gesteund, waaronder een verklaring van de Europese Coalitie tegen drugs[2], een verklaring voor het versterken van de Europese veiligheid[3], een verklaring namens de *Core Group of Support to Armenia*[4] en een verklaring over het tegengaan van illegale migratie[5].

[1] Kamerstuk 37 070, nr. 1.
[2] Leaders Statement on the European Coalition against drugs - GOV.UK
[3] Declaration on key principles of European security. | Élysée
[4] Statement after the Leaders Meeting of the Core Group of Support to Armenia - Consilium
[5] Joint Leaders Statement on Migration at the European Political Community Summit - GOV.UK